

Resim 1 Atatürk Barajı Bozova/ŞANLIURFA

SULAMA AMAÇLI BARAJLARIN BOYUTLANDIRILMASI İÇİN İŞLETME ÇALIŞMALARINDA İZLENECEK YOLLAR

İrfan ERDİN

Meteoroloji Mühendisi

Meteoroloji Mühendisleri Odası Hidroloji Komisyonu Üyesi

GİRİŞ

İşletme çalışmasının amacı, baraj veya göletlerin Normal Su Seviyesini (NSS) tespit ederek, optimum yüksekliğini bularak boyutlandırabilmektir. İşletme çalışmasının esası, hidrostatik denge denklemidir.

$$\Delta S = V_{\text{Giren}} - V_{\text{Çekilen}} - \text{Kayıplar (Buharlaşma + Sızma)}$$

ΔS : Baraj gölündeki depolama değişimi (hm^3)

V_{Giren} : Baraja giren akım (hm^3)

$V_{\text{Çekilen}}$: Barajdan çekilen sular (hm^3) (Sulama, canlı hayat, içme ve kullanma suyu vb.)

Aşağıda bir işletme çalışmasında uygulanacak yollar adım adım anlatılmıştır.

1- İŞLETME ÇALIŞMASI HESABI İÇİN GEREKLİ VERİLER

A- Su Temini:

Baraja girecek akımlar, aylık toplam olarak hazırlanmalıdır. Bunun için depolama tesisinin üzerinde bulunduğu akarsu üzerindeki akım gözlem istasyonunun aylık toplam akım değerleri kullanılır. İşletme çalışmasının daha sağlıklı sonuç vermesi için, işletme periyodu olarak en az 20 yıl veya üzerinde olması gerekir.

Kullanılan akım gözlem istasyonunun akım periyodu içinde boşluk olmamalı ardışık ve sürekli olması gerekir. Eğer akım periyodunda boşluklar varsa yakın konumdaki akım gözlem istasyonları ile korelasyon uygulamasıyla tamamlanmalıdır.

Aşağıda örnek su temini tablosu verilmiştir.

Resim 2 Sarıyar Barajı Nallıhan, ANKARA

Tablo 1 Örnek Su Temin Tablosu

Sıra No	Yıllar	A Y L A R												Yıllık Toplam
		Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	
1	1981	0,500	0,616	1,464	2,008	2,232	5,480	3,177	2,563	2,078	1,078	0,828	1,358	23,382
2	1982	0,722	0,484	1,405	2,539	1,854	2,445	4,818	3,106	2,551	1,618	1,081	1,110	23,732
3	1983	0,820	0,668	0,561	0,530	1,240	3,023	4,003	2,669	2,185	1,972	1,216	0,911	19,799
4	1984	0,836	1,142	1,937	1,417	1,370	2,267	3,401	2,988	1,854	1,760	1,013	0,590	20,576
5	1985	0,596	0,803	0,691	1,012	1,760	4,299	4,393	3,059	2,574	1,240	1,118	0,905	22,450
6	1986	0,679	0,412	0,536	2,078	2,008	3,035	2,232	2,149	1,547	0,608	0,347	0,345	15,977
7	1987	0,380	0,371	0,351	0,530	1,642	1,547	4,381	2,185	1,949	0,964	0,437	0,446	15,182
8	1988	0,469	0,432	1,453	1,323	1,642	2,740	3,366	2,149	2,161	1,181	0,581	0,479	17,975
9	1989	0,848	0,954	1,464	1,264	1,890	5,987	2,303	1,712	1,453	0,586	0,285	0,282	19,028
10	1990	0,435	0,779	1,091	1,216	1,070	1,417	1,949	2,763	2,362	1,043	0,363	0,263	14,751
11	1991	0,283	0,390	0,548	0,613	0,589	1,606	1,748	1,878	3,720	3,059	0,653	0,598	15,684
12	1992	0,469	0,394	0,445	0,550	0,680	1,417	4,582	2,445	1,890	1,382	0,666	0,952	15,872
13	1993	0,431	0,634	1,070	1,275	1,464	3,472	5,763	3,897	1,665	0,778	0,921	0,632	22,004
14	1994	0,384	0,358	0,412	0,547	0,478	0,880	1,088	1,014	0,411	0,171	0,120	0,100	5,964
15	1995	0,073	0,124	0,227	1,252	1,287	2,067	2,681	2,303	1,346	1,032	0,693	0,517	13,602
16	1996	0,396	0,582	1,012	1,228	1,228	1,417	1,830	1,370	1,125	0,534	0,457	0,305	11,485
17	1997	0,287	0,288	0,276	0,768	0,666	0,985	4,098	4,429	2,362	1,240	1,382	0,964	17,744
18	1998	0,908	0,912	0,737	1,036	2,208	2,634	3,330	6,554	4,866	2,480	1,488	1,101	28,253
19	1999	1,064	0,840	0,711	0,588	0,881	2,220	2,078	1,535	1,299	0,902	0,946	0,743	13,808
20	2000	0,589	0,594	0,685	0,829	0,775	1,984	4,393	2,433	2,551	1,299	0,666	0,418	17,216
21	2001	0,282	0,254	0,124	0,081	0,080	0,913	0,921	1,582	0,761	0,266	0,141	0,163	5,568
22	2002	0,355	0,427	1,129	1,231	1,437	1,789	2,945	1,588	1,238	0,962	0,555	0,467	14,123
23	2003	0,537	0,526	0,414	1,087	1,002	1,265	2,124	1,253	0,732	0,420	0,362	0,393	10,115
24	2004	0,420	0,519	0,555	1,079	1,789	3,020	2,700	1,536	1,216	0,717	0,480	0,428	14,459
25	2005	0,397	0,423	0,689	0,891	0,930	2,054	1,881	1,700	1,585	0,754	0,438	0,438	12,180
26	2006	0,689	1,052	0,905	1,037	1,307	2,303	1,501	1,025	0,598	0,414	0,334	0,370	11,535
27	2007	0,399	0,657	0,468	0,689	1,069	2,206	1,655	1,231	0,821	0,432	0,384	0,369	10,380
28	2008	0,378	0,475	0,490	0,413	0,453	2,603	1,690	0,982	0,781	0,412	0,364	0,344	9,386
29	2009	0,453	0,443	0,522	0,786	1,191	2,414	2,759	1,888	0,779	0,925	0,573	0,476	13,211
30	2010	0,458	0,637	0,667	0,975	2,521	2,476	1,690	0,886	1,258	0,814	0,462	0,452	13,296
31	2011	0,578	0,508	0,764	0,846	0,910	1,546	2,529	2,524	2,643	1,044	0,568	0,471	14,930
32	2012	0,757	0,760	0,814	0,963	0,895	2,904	4,840	1,145	0,696	0,618	0,616	0,606	15,615
33	2013	0,377	0,400	0,464	0,497	0,732	1,464	1,844	1,144	0,794	0,414	0,365	0,393	8,887
34	2014	0,687	0,464	0,476	0,935	0,794	1,501	1,422	1,501	2,069	0,687	0,448	0,632	11,616
Ortalama		0,528	0,568	0,752	1,003	1,237	2,335	2,827	2,152	1,703	0,994	0,628	0,559	15,288

B- Rezervuardan Net Buharlaşma:

Depolama tesisine en yakın konumdaki Class A Pan (tava) buharlaşması gözlemi yapan bir meteoroloji istasyonunun ortalama aylık toplam buharlaşma değerleri ile aylık ortalama sıcaklık değerleri arasında korelasyon uygulanarak, en uygun $B_{Buh.} = A + B \times T_{(sıcaklık)}$ regresyon denklemi bulunur. (A ve B katsayı) Daha sonra aylık ortalama sıcaklık değerleri, meteoroloji istasyonunun enlem ve kotuna ve barajın enlem ve normal su seviyesine göre standart atmosfer koşulları kabulüyle baraj yerine taşıma yapılır. ($\Delta T = 1^\circ C / 1^\circ$ Enlem ve $\Delta T = 0,5^\circ C / 100$ m). Baraj yeri Aylık ortalama sıcaklık değerleri, regresyon denklemi kullanılarak, baraj yeri buharlaşmalar hesaplanır. Tava katsayısı 0,70 (sıcak bölgelerde 0,77 de kullanılır) ile baraj yeri buharlaşmaları çarpılıp, ortalama aylık toplam yağış değerlerinden çıkarılarak baraj gölünden net buharlaşma değerleri hesaplanmış olur.

C- Sulama Suyu İhtiyacı:

Barajdan sulama için çekilecek suları bulabilmek için, bitki su ihtiyacı hesabı gerekir. DSİ Genel Müdürlüğünde önceki yıllarda Blaney Criddle yöntemi ile bitki su ihtiyacı hesabı yapılırken, son yıllarda Penman-Monteith yöntemi kullanılmaktadır. Böylece söz konusu yöntemlerden biriyle sulama alanının hektar başına m^3 cinsinden aylık diversiyonlar (sulama suyu) hesaplanır.

Resim 3 Yağmurlama Sulama

Tablo 2 Örnek Bitki Su İhtiyacı Tablosu

SULAMA ALANI SULAMA SUYU İHTİYAÇLARI ÖZETİ

	BİTKİ SULAMA İHTİYACI (mm)	ÇİFTLİK İHTİYACI (mm) RANDİMAN 0,96	ÇİFTLİK İHTİYACI (m3/ha) RANDİMAN 0,96	SULAMA SUYU İHTİYACI (mm) RANDİMAN 0,98	SULAMA SUYU İHTİYACI (m3/ha) RANDİMAN 0,98	MODÜL (l / s / ha)
OCAK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUBAT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MART	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NİSAN	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MAYIS	7,23	7,53	75,27	7,68	76,80	0,03
HAZİRAN	19,75	20,57	205,70	20,99	209,90	0,08
TEMMUZ	96,84	100,88	1 008,77	102,94	1 029,36	0,38
AGUSTOS	80,12	83,46	834,62	85,17	851,65	0,32
EYLÜL	19,04	19,84	198,36	20,24	202,41	0,08
EKİM	1,19	1,24	12,38	1,26	12,64	0,00
KASIM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ARALIK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	224,17	233,51	2 335,11	238,28	2 382,76	

D- İçme ve Kullanma Suyu:

Eğer barajın amacında içme suyu da varsa aylık toplam içme suyu miktarları hesaplanır.

E- Canlı Hayat Suyu:

Akarsuyun baraj mansabındaki doğal faunanın (bitki ve hayvan) olumsuz etkilenmemesi için canlı hayat suyu bırakılmaktadır. Canlı hayat suyu ortalama aylık toplam akımlar kullanılarak hesaplanır.

Tablo 3 Örnek Canlı Hayat Suyu Tablosu

	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Yıllık
Aylık Ortalama Akım(hm ³)	0,528	0,568	0,752	1,003	1,237	2,335	2,827	2,152	1,703	0,994	0,628	0,559	15,288
Aylık Ortalama Debi(m ³ /s)	0,197	0,219	0,281	0,375	0,512	0,872	1,091	0,804	0,657	0,371	0,234	0,216	0,486
Akış Dönemi	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Düşük	Düşük	Düşük	
Q_Can Önerilen(m ³ /s)	0,027	0,027	0,028	0,037	0,079	0,087	0,109	0,080	0,066	0,037	0,027	0,027	0,053
V_Can Önerilen(hm ³)	0,072	0,070	0,075	0,100	0,190	0,233	0,283	0,215	0,170	0,099	0,072	0,070	1,652
% 10 x Düşük Akım Ortalaması(m ³ /s)	0,027												V _{CHS} /V _{ORT}
% 10xYüksek Akım Ortalaması(m ³ /s)	0,079												11%

F- Kot-Alan-Hacim:

Baraj rezervuarının talveg kotundan itibaren kotlara karşılık gelen göl alanı ve hacimleri proje yeri haritalarından çıkarılır.

Resim 4 Atatürk Barajı, Bozova/ŞANLIURFA

Tablo 4 Örnek Kot-Alan-Hacim Tablosu

Kot (m)	Alan (km ²)	Hacim (hm ³)
1290,00	0,00000	0,00000
1295,00	0,01002	0,05010
1300,00	0,03207	0,21043
1305,00	0,05767	0,49876
1310,00	0,08296	0,91356
1315,00	0,11012	1,46416
1320,00	0,13532	2,14077
1325,00	0,16458	2,96368
1330,00	0,19792	3,95327
1335,00	0,23738	5,14018
1340,00	0,28557	6,56805
1345,00	0,3418	8,2768
1350,00	0,4159	10,3565
1360,00	0,5569	15,9260

2- İŞLETME ÇALIŞMASI HESABINDA DİKKAT EDİLECEK KRİTERLER

Meteoroloji Mühendisleri Odası Hidroloji Komisyonu

Yukarıda bahsedilen işletme çalışmasında kullanılan verilere göre baraj işletme çalışması, hidrostatik denge denklemine göre hesaplanır. İşletme çalışmasında dikkat edilmesi gereken kriterler aşağıda sıralanmıştır.

- A- Baraj işletme periyodunda en az bir defa minimum hacime düştükten sonra tekrar barajın normal su seviyesine kadar dolması gereklidir.
- B- İşletme çalışması, iki farklı seçenekten birine göre hesaplanır. İlki, baraj normal su seviyesi belliyse sulama alanı belirlemek amacıyla hesaplanır, ikincisi ise sulama alanı belliyse (fazla alan yoksa) normal su seviyesini belirlemek amacıyla hesaplanır.
- C- İşletme çalışması öncelikle tam sulamalı olarak hesaplanmalıdır. Fakat sulanacak alan fazla ise daha çok alan sulayabilmek amacıyla kısıntılı işletme çalışması da uygulanır.

Kısıntılı işletme çalışmasının da bazı dikkat edilmesi gereken kriterleri vardır. Bunlar;

- i- Kısıntı yapılacak yıllar en fazla ardışık 5 yıl olmalıdır.
- ii- En kritik yılda sulama suyunun %65' inden daha az kısıntı olmamalıdır.
- iii- Tüm işletme periyodunda, sulama suyunun %95' i sağlanmalıdır.
- iv- İçme ve Kullanma Suyunda kısıntı yapılmaz.

DSİ Genel Müdürlüğünce uygulanan kısıntılı işletme çalışmasında, ardışık 5 yıl olarak kısıntı yapılarak hesaplanmaktadır.

İşletmeye açılmış barajlarda ise, her kurak yılda ister istemez kısıntı yapılmaktadır. Uygulamada kurak yılı takiben gelen yılda normal su gelmesi halinde kısıntı yapılmaz. 5 yıl üst üste kurak yıl geleceğini kimse bilemez. Bu sebeple kısıntılı işletme çalışması yapılırken, barajın zorlandığı kurak yıllarda kısıntı yapmak daha doğru olacaktır. Ardışık 5 yıl kısıntı yapıldığında bazen dolusavağın çalıştığı yıllarda da kısıntı yapılabilmektedir. Dolusavağın çalıştığı yılda kısıntı yapmak sulama alanını fazla artırmadığı gibi etkisiz eleman durumundadır.

Resim 5 Örnek Yağmurlama Sulaması.

Tablo 5 Örnek Tam Sulama İşletme Çalışması Özeti

Yıllık sulama diversiyonu	2382,76 m ³ /ha/yıl
Yıllık ortalama akım	15,288 hm ³ /yıl
İçme Suyu+CHY Suyu	1,652 hm ³
Yüzde regülasyon	41,67 %
Sulamaya verilen su	4,718 hm ³
Talvegten NSS ne olan yükseklik	42,57 m
Normal Hacim	4,563 hm ³
Normal Hacim Kotu	1332,57 m
Minimum Hacim	0,372 hm ³
Minimum Hacim Kotu	1302,80 m
Net Sulama Alanı	1980,00 ha
Bürüt Sulama Alanı	2200 ha
İşletme Periyodu	1981 -2014
Yıl Sayısı	34 Yıl

Yıl	Gelen Akım hm ³	Sulama Suyu hm ³	İçme-CHS Suyu hm ³	Buhar. hm ³	Savak hm ³	Sızma hm ³	Aysonu Hazne hm ³	Sulama Suyu Kar. Yüzdesi %
1981	23,382	4,718	1,652	0,024	18,186	0,000	2,554	100
1982	23,732	4,718	1,652	0,026	16,795	0,000	3,344	100
1983	19,799	4,718	1,652	0,027	13,112	0,000	3,833	100
1984	20,576	4,718	1,652	0,026	14,914	0,000	3,418	100
1985	22,450	4,718	1,652	0,024	16,154	0,000	3,005	100
1986	15,977	4,718	1,652	0,020	11,545	0,000	1,475	100
1987	15,182	4,718	1,652	0,022	8,245	0,000	1,758	100
1988	17,975	4,718	1,652	0,023	11,189	0,000	2,392	100
1989	19,028	4,718	1,652	0,020	13,723	0,000	1,328	100
1990	14,751	4,718	1,652	0,022	7,845	0,000	1,665	100
1991	15,684	4,718	1,652	0,027	7,563	0,000	2,028	100
1992	15,872	4,718	1,652	0,024	9,874	0,000	2,695	100
1993	22,004	4,718	1,652	0,022	16,278	0,000	2,348	100
1994	5,964	4,718	1,652	0,016	1,686	0,000	0,396	100
1995	13,602	4,718	1,652	0,023	5,190	0,000	0,372	100
1996	11,485	4,718	1,652	0,020	6,039	0,000	1,471	100
1997	17,744	4,718	1,652	0,025	9,064	0,000	1,660	100
1998	28,253	4,718	1,652	0,028	21,048	0,000	4,279	100
1999	13,808	4,718	1,652	0,023	9,214	0,000	2,496	100
2000	17,216	4,718	1,652	0,024	11,031	0,000	2,555	100
2001	5,568	4,718	1,652	0,018	0,989	0,000	0,747	100
2002	14,123	4,718	1,652	0,022	6,320	0,000	1,004	100
2003	10,115	4,718	1,652	0,019	4,532	0,000	1,352	100
2004	14,459	4,718	1,652	0,021	7,620	0,000	1,675	100
2005	12,180	4,718	1,652	0,021	5,784	0,000	1,804	100
2006	11,535	4,718	1,652	0,019	5,656	0,000	1,294	100
2007	10,380	4,718	1,652	0,020	3,923	0,000	1,361	100
2008	9,386	4,718	1,652	0,019	3,060	0,000	1,297	100
2009	13,211	4,718	1,652	0,022	5,967	0,000	1,653	100
2010	13,296	4,718	1,652	0,021	7,150	0,000	1,902	100
2011	14,930	4,718	1,652	0,022	8,184	0,000	2,257	100
2012	15,615	4,718	1,652	0,021	9,466	0,000	1,883	100
2013	8,887	4,718	1,652	0,019	3,163	0,000	1,348	100
2014	11,616	4,718	1,652	0,021	4,631	0,000	1,784	100

Tablo 6 Örnek Kısıntılı Sulama İşletme Çalışması Özeti

Yıllık sulama diversiyonu	2382,76 m ³ /ha/yıl
Yıllık ortalama akım	15,29 hm ³ /yıl
İçme Suyu+CHY Suyu	1,65 hm ³
Yüzde regülasyon	43,24 %
Sulamaya verilen su	4,96 hm ³
Talvegten NSS ne olan yükseklik	42,57 m
Normal Hacim	4,56 hm ³
Normal Hacim Kotu	1332,57 m
Minimum Hacim	0,37 hm ³
Minimum Hacim Kotu	1302,80 m
Net Sulama Alanı	2160,10 ha
Bürüt Sulama Alanı	2400 ha
Sulama Suyu Kar. Yüzdesi	96,32 %
İşletme Periyodu	1981 -2014
Yıl Sayısı	34 Yıl

Yıl	Gelen Akım hm ³	Sulama Suyu hm ³	İçme-Kull. Suyu hm ³	Buhar. hm ³	Savak hm ³	Sızma hm ³	Aysonu Hazne hm ³	Sulama Suyu Kar. Yüzdesi %
1981	23,382	5,147	1,652	0,022	18,061	0,000	2,215	100
1982	23,732	5,147	1,652	0,025	16,366	0,000	3,006	100
1983	19,799	5,147	1,652	0,026	12,684	0,000	3,495	100
1984	20,576	5,147	1,652	0,025	14,486	0,000	3,080	100
1985	22,450	5,147	1,652	0,023	15,726	0,000	2,667	100
1986	15,977	5,147	1,652	0,019	11,117	0,000	1,101	100
1987	15,182	5,147	1,652	0,021	7,817	0,000	1,382	100
1988	17,975	5,147	1,652	0,022	10,761	0,000	2,016	100
1989	19,028	5,147	1,652	0,019	13,295	0,000	0,954	100
1990	14,751	5,147	1,652	0,021	7,417	0,000	1,289	100
1991	15,684	4,375	1,652	0,027	7,380	0,000	1,656	85
1992	15,872	4,118	1,652	0,026	10,101	0,000	3,167	80
1993	22,004	3,860	1,652	0,024	16,909	0,000	3,023	75
1994	5,964	3,603	1,652	0,020	2,475	0,000	1,465	70
1995	13,602	3,346	1,652	0,026	6,432	0,000	1,448	65
1996	11,485	5,147	1,652	0,019	7,182	0,000	1,097	100
1997	17,744	5,147	1,652	0,024	8,636	0,000	1,284	100
1998	28,253	5,147	1,652	0,028	20,245	0,000	4,126	100
1999	13,808	5,147	1,652	0,022	9,160	0,000	2,158	100
2000	17,216	5,147	1,652	0,023	10,603	0,000	2,181	100
2001	5,568	5,147	1,652	0,016	0,560	0,000	0,372	100
2002	14,123	5,147	1,652	0,021	5,892	0,000	0,628	100
2003	10,115	5,147	1,652	0,018	4,104	0,000	0,978	100
2004	14,459	5,147	1,652	0,020	7,192	0,000	1,298	100
2005	12,180	5,147	1,652	0,020	5,356	0,000	1,430	100
2006	11,535	5,147	1,652	0,018	5,254	0,000	0,894	100
2007	10,380	5,147	1,652	0,018	3,469	0,000	0,987	100
2008	9,386	5,147	1,652	0,018	2,632	0,000	0,923	100
2009	13,211	5,147	1,652	0,021	5,540	0,000	1,276	100
2010	13,296	5,147	1,652	0,020	6,722	0,000	1,528	100
2011	14,930	5,147	1,652	0,021	7,756	0,000	1,882	100
2012	15,615	5,147	1,652	0,020	9,038	0,000	1,545	100
2013	8,887	5,147	1,652	0,018	2,735	0,000	0,975	100
2014	11,616	5,147	1,652	0,020	4,204	0,000	1,446	100

KAYNAKÇA

Meteoroloji Mühendisleri Odası Hidroloji Komisyonu

- 1) DSİ Genel Müdürlüğü Hidroloji Seminer Notları – 2000
- 2) Resim 1, <https://www.dsi.gov.tr/Galeri/ResimGaleriDetay/608>
- 3) Resim 2, <http://www.ilgazetesi.com.tr/sariyar-barajinda-doluluk-40743h.htm>
- 4) Resim 3, <http://www.tarimsalkalkinma.com/haber-tarim-takvimi---agustos-4241.html>
- 5) Resim 4, <https://www.tech-worm.com/ata Turk-baraji-hakkinda-bilgi/>
- 6) Resim 5, <https://mus.tarimorman.gov.tr/Haber/184/Tarla-Ici-Basincli-Sulamaya-50-Hibe-Destegi>